

Streszczenie rozprawy doktorskiej

„Zażalenie w postępowaniu egzekucyjnym”

Temat przedstawionej pracy doktorskiej koncentruje się na zagadnieniach związanych z zażaleniem w postępowaniu egzekucyjnym. Warto wskazać, iż zażalenie w postępowaniu egzekucyjnym odgrywa pierwszoplanową rolę jako środek prawny służący do skutecznego zaskarżenia postanowień w toku tegoż postępowania. Zażalenie w postępowaniu egzekucyjnym nie ma – inaczej aniżeli w postępowaniu rozpoznawczym - charakteru akcesoryjnego względem apelacji gdyż w postępowaniu tym nie występuje apelacja.

Główny nurt rozważań podjętych w pracy skupia się na ocenie sposobu uregulowania w k.p.c. poszczególnych przypadków dopuszczalności wniesienia zażalenia na rozstrzygnięcia wydawane w toku postępowania egzekucyjnego. Dokonano także charakterystyki zażalenia na tle pozostałych środków zaskarżenia dopuszczonych w postępowaniu egzekucyjnym

Podjęty w pracy temat nie doczekał się dotychczas poszerzonego opracowania, w piśmiennictwie najwięcej uwagi poświęcono zażaleniu w postępowaniu rozpoznawczym.

Głównym celem postawionym w pracy było dokonanie charakterystyki prawnej instytucji zażalenia w postępowaniu egzekucyjnym. Takie podejście do tematyki zażalenia pozwoliło nie tylko na przedstawienie jego głównych cech, ale także na porównanie tej instytucji prawnej do innych środków zaskarżenia występujących w k.p.c.. Szczególną uwagę skupiono na funkcji kontrolnej zażalenia, która polega na ponownym zbadaniu przez sąd podstaw zaskarżonego orzeczenia. W pracy wiele miejsca poświęcono zmianom jakie wprowadzone zostały do k.p.c. na podstawie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. W szczególności zaś skupiono się na omówieniu i przeanalizowaniu przypadkach zażalenia tzw. poziomego oraz na wyjątkowych sytuacjach kierowania zażalenia do sądu drugiej instancji. Przeanalizowano zmiany jakie w zakresie funkcjonowania zażalenia w postępowaniu egzekucyjnym wprowadziła ustawa z dnia 9 marca 2023 r. a w szczególności dotyczących art. 767⁴ k.p.c. Celem niniejszej rozprawy było także wykazanie, iż zażalenie jest instytucją niejednolitą, niejednorodną, rozproszoną w przepisach k.p.c., która wymaga zarówno zmian jak i uporządkowania.

Rozprawa składa się z dziewięciu rozdziałów oraz wstępu i zakończenia.

We wstępie wskazano na cele badawcze oraz przyjęte w pracy metody badawcze.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym „Ogólna charakterystyka postępowania egzekucyjnego” zaprezentowano charakterystykę postępowania egzekucyjnego, gdzie zostały opisane m.in. funkcje tego postępowania oraz jego stosunek do postępowania cywilnego w ogólności. W rozdziale tym omówiono także zagadnienia o charakterze wprowadzającym odnoszące się do problematyki samego postępowania cywilnego.

Rozdział drugi pracy poświęcony został omówieniu środków zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym. Charakterystyka środków zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym opiera się na przyjętym w literaturze podziale na zwyczajne oraz nadzwyczajne środki zaskarżenia. Omówiono tu także szczególne środki zaskarżenia: skargę na czynności komornika, skargę na czynności referendarza sądowego, zarzuty przeciwko podziałowi sumy uzyskanej z egzekucji, skargę na plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji przez zarząd przymusowy.

W rozdziale trzecim zatytułowanym „Zażalenie w systemie środków zaskarżenia” przedstawiona została instytucja prawno-procesowa zażalenia na tle innych środków zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym. Zarysowano historyczny rozwój tej instytucji prawa procesowego. Następnie omówiono przesłanki dopuszczalności zażalenia: materialnoprawne oraz formalnoprawne. Wskazano na możliwość sanacji braków formalnych zażalenia.

Problematyka zaskarżalności postanowień sądu wydanych w przedmiocie skargi na czynności komornika oraz rozliczenia kosztów postępowania egzekucyjnego omówiona została w rozdziale czwartym pracy.

Rozdział piąty został poświęcony opisowi przypadków zaskarżalności postanowień wydawanych w toku postępowania klauzulowego.

Z kolei w rozdziale szóstym przedstawiono zagadnienia związane z zaskarżalnością postanowień wydanych w toku postępowań transgranicznych.

Rozdział siódmy poświęcony został problematyce zaskarżalności postanowień dotyczących wszczęcia egzekucji, zaskarżalności postanowień dotyczących zawieszenia i umorzenia postępowania egzekucyjnego oraz zaskarżalności postanowień wydanych w toku zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

Kwestie związane z problematyką zaskarżalności postanowień wydanych w toku egzekucji świadczeń pieniężnych i niepieniężnych przedstawiono w rozdziale ósmym. W rozdziale tym zostały omówione również kwestie związane z ograniczeniem egzekucji.

Rozdział dziewiąty obejmuje zagadnienia związane z zaskarżalnością postanowień wydanych w toku egzekucji prowadzonej ze Skarbem Państwa oraz przedsiębiorcami.

Pracę wieńczą wnioski końcowe sformułowane w postaci wniosków *de lege lata* jakie nasuwają się po dokonaniu analizy obecnej regulacji środków zaskarżenia a w szczególności zażalenia w postępowaniu egzekucyjnym. Propozycje zmian ustawodawczych w zakresie objętym badaniami zawarte zostały w formie postulatów *de lege ferenda*.